

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ**

ՈՐՈՇՈՒՄ N 26/24

ք.Երևան

01 հուլիսի 2022թ.

Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ Հանձնաժողով), քննության առնելով միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանի (ՀՎՀՀ՝ 49532976) դիմում-բողոքը՝

ՊԱՐԶԵՑ

1. Բողոքարկման առարկան, դիմում-բողոքով բերված փաստարկները և ներկայացված պահանջները

Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանը (այսուհետ նաև՝ բողոքաբեր) սույն դիմում-բողոքով ներկայացնում է իր առարկությունը առ այն, որ ըստ ՀՀ ՊԵԿ աշխատակիցների կողմից ուղարկված գրության՝ չի կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ:

Ըստ ՀՀ ՊԵԿ աշխատակիցների կողմից ուղարկված գրության չի կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, այլ պետք է աշխատի ընդհանուր հարկման համակարգում, քանի որ ՀՀ ՊԵԿ աշխատակիցների կողմից իրականացված վերլուծության արդյունքում պարզվել է, որ հանդիսանալով միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, իր կողմից 18.04.2022թ.-ին դուրս է գրվել ապրանքների մատակարարման գնորդի ՀՎՀՀ պարունակող հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն: Ըստ ՀՀ հարկային օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 10-րդ կետի առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը չեն կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, եթե իրականացրել են ապրանքների մատակարարման գործարքներ կազմակերպություններին կամ անհատ ձեռնարկատերերին:

Արդյունքում ըստ ՀՀ հարկային օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի՝ դադարում են միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելուց ՀՀ հարկային օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 10-րդ կետում նշված փաստը տեղի ունենալու օրվանից մինչև այդ օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա ավարտը:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը.

2020 թվականից սկսած հաշվառված է որպես անհատ ձեռնարկատեր և գործունեության ողջ ժամանակահատվածում իրականացրել է միայն մանրածախ վաճառք:

18.04.2022թ.-ին գնորդի ՀՎՀՀ պարունակող հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոնը տպվել է թյուրիմացաբար և ըստ իր գիտության վաճառքը իրականացրել է այնպես, ինչպես միշտ՝ ֆիզիկական անձի: Գնորդը ինքն է խնդրել, որ իրեն տրամադրի այլ տեսակի ՀԴՄ կտրոն, և Ա/Ձ-ն տեղյակ չլինելով կտրոնի տպագրման ձևին, թույլ է տվել, որ գնորդն ինքնուրույն տպագրի և վերցնի ՀԴՄ կտրոնը: 18.04.2022թ.-ին կատարված գնումը կազմել է 2000 դրամ և միայն ՀՀ ՊԵԿ կողմից ստացված գրությունից են տեղեկացել, որ տպագրված ՀԴՄ կտրոնը պարունակել է գնորդի ՀՎՀՀ-ն, այդ իսկ պատճառով չի կատարվել կտրոնի հետ վերադարձ:

Անհրաժեշտ է համարում նշել, որ իրականացնում է միայն մանրածախ վաճառք և 18.04.2022 թվականին տպագրված գնորդի ՀՎՀՀ պարունակող ՀԴՄ կտրոնը միակ դեպքն է ձեռնարկատիրական գործունեության ողջ ժամանակահատվածում: Հայտարարագրել է և չի թաքցրել եկամուտները՝ գնված ապրանքի դիմաց վճարված ամբողջ գումարը մուտքագրվել է ՀԴՄ և տրամադրվել է ՀԴՄ կտրոն, ըստ որի չի խուսափել հարկերի վճարումից:

Ի պատասխան ՀՀ ՊԵԿ աշխատակիցների կողմից ուղարկված գրության ներկայացրել է բացատրագիր - առարկությունը, որը ՀՀ ՊԵԿ աշխատակիցների կողմից գնահատվել է ոչ հիմնավոր:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը և վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածը, այն է՝ վարչարարություն իրականացնելիս վարչական մարմիններին արգելվում է միայն ձևական պահանջների պահպանման նպատակով անձանց ծանրաբեռնել պարտականություններով կամ մերժել նրանց որևէ իրավունք տրամադրելը, եթե նրանց վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով կատարված են:

Խնդրում է գործունեությունը չհամարել ընդհանուր հարկման համակարգում հարկվող:

2. Դիմում-բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը

Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանը ՀՀ ԱՆ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրում հաշվառվել է 15.06.2005թ.-ին (պետական հաշվառման համար՝ 31.02792): 15.01.2022թ. ներկայացրել է միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն:

Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանի կողմից 18.04.2022թ.-ին դուրս է գրվել ապրանքի մատակարարման գնորդի ՀՎՀՀ պարունակող ՀԴՄ կտրոն:

Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանը 15.01.2022թ. ներկայացրել է 01.01.2022թ.-ից միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն և համարվել է միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ: «ԷԼՄԱՐԿԵՏ» ՍՊԸ-ին /ՀՎՀՀ՝ 00112776/ 18.04.2022թ.-ին դուրս է գրվել ապրանքի մատակարարման գնորդի ՀՎՀՀ պարունակող հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն:

Ներկայացված դիմումում ևս անրադարձ է կատարվել այն փաստին, որ գնորդը ինքն է խնդրել, որ իրեն տրամադրի այլ տեսակի ՀԴՄ կտրոն, և բողոքաբերը տեղյակ չլինելով կտրոնի տպագրման ձևին, թույլ է տվել, որ գնորդն ինքնուրույն տպագրի և վերցնի ՀԴՄ կտրոնը, որը պարունակել է գնորդի ՀՎՀՀ-ն:

3. Բողոքարկման առարկային վերաբերվող իրավական կարգավորումներ և եզրահանգումներ

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 56-րդ գլխով սահմանված են միկրոձեռնարկատիրության համակարգի վերաբերյալ դրույթները, այդ թվում՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու համար անհրաժեշտ պայմանները:

Այսպես, ՀՀ հարկային օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի՝

- 1-ին մասի 1-ին կետին համապատասխան՝ նույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված պայմանը բավարարող ռեգիդենտ առևտրային կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը (բացառությամբ նույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերի) միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ են համարվում նույն մասով սահմանված դեպքերում և ժամկետներում, մասնավորապես՝ տվյալ հարկային տարվա հունվարի 1-ից մինչև տվյալ հարկային տարվա ավարտը (բացառությամբ Օրենսգրքի 254-րդ հոդվածով սահմանված՝ հարկային տարվա ընթացքում շրջանառության հարկ վճարող համարվելու կամ Օրենսգրքի 59-րդ հոդվածով սահմանված՝ հարկային տարվա ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու դեպքերի),

եթե հարկ վճարողը մինչև տվյալ հարկային տարվա փետրվարի 20-ը ներառյալ հարկային մարմին է ներկայացրել հարկային մարմնի հաստատած ձևով՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն:

- 3-րդ մասին համապատասխան՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ կարող են համարվել այն ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունը և անհատ ձեռնարկատերը, որոնց՝ նախորդ հարկային տարվա ընթացքում գործունեության բոլոր տեսակների մասով իրացման շրջանառությունը չի գերազանցել 24 միլիոն դրամը,

- 5-րդ մասով սահմանված են այն դեպքերը, երբ ռեզիդենտ առևտրային կազմակերպությունը և անհատ ձեռնարկատերը չեն կարող համարվել միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ, մասնավորապես՝ նույն մասի 10-րդ կետի համաձայն՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտներ չեն կարող համարվել կազմակերպություններին կամ անհատ ձեռնարկատերերին ապրանքների մատակարարման գործարքներ իրականացրած՝ առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը դադարում է այդպիսին համարվելուց, եթե տեղի է ունեցել ՀՀ հարկային օրենսգրքի 267-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 5-րդ և 10-րդ կետերում նշված փաստերից որևէ մեկը՝ տեղի ունենալու օրվանից մինչև այդ օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա ավարտը:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 56-րդ հոդվածի.

- 1-ին մասի համաձայն՝ հաշվարկային փաստաթուղթը նույն հոդվածով սահմանված պահանջները բավարարող՝ հարկ վճարողի կողմից դուրս գրվող փաստաթուղթ է, որով հիմնավորվում է՝

1) ապրանքի մատակարարումից, աշխատանքի կատարումից և (կամ) ծառայության

մատուցումից եկամտի ստացման իրավունք ձեռք բերելը: Սույն կետի կիրառության իմաստով՝ Օրենսգրքով սահմանված դեպքերում եկամտի ստացման իրավունքը համարվում է ձեռք բերված՝ անկախ հաշվարկային փաստաթղթի դուրս գրման հանգամանքից.

2) ապրանքի ձեռքբերման, աշխատանքի ընդունման և (կամ) ծառայության ստացման գծով ծախսի ճանաչումը.

3) ապրանքի մատակարարումը օտարերկրյա քաղաքացուն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձին.

4) ապրանքի տեղափոխությունը:

- 2-րդ մասի 5-րդ կետի համաձայն՝ նույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված գործարքների և գործողությունների փաստաթղթավորման նպատակով կիրառվում են հետևյալ հաշվարկային փաստաթղթերը՝ հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոն:

- 3-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ նույն հոդվածի 2-րդ մասի՝ 5-րդ կետով սահմանված հաշվարկային փաստաթուղթը կիրառվում է ապրանքի մատակարարումից, աշխատանքի կատարումից և (կամ) ծառայության մատուցումից եկամտի ստացման իրավունքի ձեռքբերումը, իսկ Օրենսգրքի 381-րդ հոդվածի 3-րդ մասի երկրորդ պարբերությամբ սահմանված տեղեկատվությունը (տվյալները) պարունակելու դեպքում՝ նաև ապրանքի ձեռքբերման, աշխատանքի ընդունման և (կամ) ծառայության ստացման գծով ծախսի ճանաչումը, ինչպես նաև ձեռք բերված ապրանքի տեղափոխությունը փաստաթղթավորելու համար.

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 381-րդ հոդվածի 3-րդ մասի երկրորդ պարբերության 4-րդ կետի համաձայն՝ հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոնի վրա պետք է տպագրված լինի հետևյալ

տեղեկատվությունը (տվյալները)՝ հսկիչ դրամարկղային մեքենա կիրառողի հարկ վճարողի հաշվառման համարը (<ՎՀՀ), իսկ հսկիչ դրամարկղային մեքենայի կտրոնը կազմակերպության ներկայացուցչին, անհատ ձեռնարկատիրոջը կամ նրա ներկայացուցչին, նոտարին կամ նրա ներկայացուցչին տրամադրելու դեպքում՝ նաև համապատասխանաբար ապրանք ձեռք բերող, աշխատանք ընդունող և (կամ) ծառայություն ստացող կազմակերպության, անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ նոտարի հարկ վճարողի հաշվառման համարը (<ՎՀՀ):

Տվյալ պարագայում ՀՀ հարկային օրենսգրքի 268-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետով հստակ սահմանված է, որ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտը դադարում է այդպիսին համարվելուց, եթե առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեությամբ զբաղվող կազմակերպություններն ու անհատ ձեռնարկատերերը իրականացրել են կազմակերպություններին կամ անհատ ձեռնարկատերերին ապրանքների մատակարարման գործարքներ:

Ելնելով վերոնշյալ իրավակարգավորումներից և ուսումնասիրելով սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանի դիմում-բողոքը ենթակա է մերժման:

4. Եզրափակիչ մաս

Ելնելով քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 20-րդ բաժնով, «Մաքսային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 37-րդ հոդվածով, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմինների բողոքարկման հանձնաժողովը

ՈՐՈՇՈՒՄ Է՝

Միկրոձեռնարկատիրության սուբյեկտ համարվելու վերաբերյալ Ա/Ձ Գևորգ Ղազարյանի դիմում-բողոքը մերժել:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում իրազեկելուն հաջորդող օրվանից:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել դատարան:

Recoverable Signature

X

ԱՐՏՅՈՄ ՍՄԲԱՏՅԱՆ

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

Signed by: SMBATYAN ARTYOM 3210860416

ԱՐՏՅՈՄ ՍՄԲԱՏՅԱՆ